

Austatud Sotsiaalministeeriumi, Tervisekassa ja Terviseameti esindajad

06.11.2025

Õendusteenuse korraldus ja tegevusloa nõuded hooldekodudes

Sotsiaalministeerium on hetkel tegemas muudatusi tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (edaspidi TTKS-i) tegevusloa regulatsiooni osas. Toetame TTKS-i muudatust seoses tegevuslubade ajakohastamisega ning seaduse muutmist sisulisemaks, ent sellega seoses on Eesti Hoolekandeadustuste Liidul ka mõned ettepanekud, mida palume arvesse võtta.

Taustainfo

Üldhooldekodudes alustati Tervisekassa lepingu alusel õendusteenuse rahastamist 2020. aastal (tutvustav info: <https://tervisekassa.ee/uudised/oendusteenus-hooldekodus-kvaliteedimark>).

Tegemist oli olulise sammuga, mis aitas parandada üldhooldekodudes elavate inimeste tervishoiuteenuse kättesaadavust. Tervisekassa ja Terviseameti koostöös leiti toona, et teenuse osutamiseks võiks ajutiselt sobida koduõenduse tegevusluba, kuna üldhooldekodude õendusteenusele eraldi tegevusluba ei olnud. Samas rõhutati, et tulevikus tuleks üldhooldekodude õendusteenusele luua eraldi tegevusluba, arvestades teenuse sisu, sihtrühma ning rahastusmudelit. Vahepeal on lisandunud õendusteenus ka erihooldekodudes.

Tekkinud probleemid

Meile teadaolevalt alustas käesoleva aasta kevadel Terviseamet osades hooldekodudes riiklike järelevalve menetlustega koduõendus tegevusloa vastavuse osas. Nende käigus

EESTI HOOLEKANDEASUTUSTE LIIT Mittetulundusühing
Registrikood: 80127973
Aadress: Ilmatsalu tn 5, 50412 Tartu linn, Tartu maakond
Kontakt: info@ehal.ee

on asutustele esitatud nõudeid, mis lähtuvad koduõendusteenuse regulatsioonidest. Terviseameti inspektorid ei ole teadlikud taustast, et üldhooldekodud on neile lubatud eraldi tegevusloa loomise ootuses, mis vähendaks asjatut segadust ja ebamõistlikku halduskoormust.

Õendusteenus üldhooldekodus ja erihooldekodus (edaspidi hooldekodu) erineb sisuliselt koduõendusteenusest näiteks:

Koduõendusteenus	Hooldekodu õendusteenus
Teenusele suunatakse pere- või eriarsti saatekirja alusel.	Teenuse osutamine toimub ilma saatekirjata.
Arst annab ravikorraldused.	Õde jälgib muutusi tervises seisundis ja võtab vajadusel perearstiga ühendust.
Teenust osutatakse akuutse ja kroonilise terviseprobleemi korral.	Teenust on mõeldud inimestele, kes elavad hooldekodus pikaajaliselt.
Tervisekassa rahastusmudel: Koduõendus (kood 3026) – 52,69 € visiidi eest	Tervisekassa rahastusmudel: Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse õendusteenus (kood 3097) – 90,20 € kuus Ööpäevaringse erihoolusteenuse õendusteenus (kood 3117) – 90,26 € kuus

Ebamõistlikud nõuded ja nende mõju

Terviseamet nõuab hooldekodudelt kõigi koduõenduse nõuete täitmist: epikriiside koostamist ja edastamist Terviseinfosüsteemi (edaspidi TIS-i) iga 3 kuu järel, õdedelt koduõenduskoolituse olemasolu jms.

Paljud üldhooldekodu elanikud elavad asutuses 10 ja enam aastat, erihooldekandes ka 30 aastat, sageli muutusteta tervises seisundis. Sellisel juhul tuleb koostada ühele inimesele üle 40 - 120 epikriisi, millel puudub sisuline väärtus ja mis koormab asjatult nii hooldekodusid kui ka infosüsteeme.

Mõnes asutuses on järelevalve käigus nõutud isegi perearsti saatekirju, kuigi Tervisekassa on need konkreetselt välistanud. Tekkinud on olukord, kus osad reeglid kehtivad ja teised mitte – ning asutused ei tea enam, millistest juhistest lähtuda.

Eesti Hoolekandeesutuste Liidu ettepanekud

Palume selgelt määratleda hooldekodude õendusteenus ning lõpetada koduõenduse nõuete mehaaniline rakendamine teenusele, mis on oma olemuselt erinev. Palume luua hooldekodude õendusteenusele eraldi tegevusluba, mis arvestaks teenuse iseloomu ja hooldekodudes elavate inimeste huve.

Kui Terviseamet nõuab jätkuvalt koduõenduse nõuete järgimist, siis tuleb:

1. kehtestada perearsti saatekirja nõue teenuse alustamiseks ja seda ka perearstidele selgelt kommunikeerida;
2. tasustada teenust ka vastavalt tervishoiuteenuse (edaspidi TTL-i) hinnakirjale. Kuna ühe asutuse patsiendid asuvad ühes kohas, siis võib kaaluda koefitsiendi rakendamist.

Palume luua selgus ja mõistlikkus hooldekodude õendusteenuse korralduses ning vältida olukorda, kus asutused on seatud vastuoluliste nõuete ja ebamõistliku halduskoormuse alla.

Täname mõistva suhtumise ja koostöö eest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marilin Vaksman

Juhatuse liige